

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint
A nyílt tér sora 1 korona.

Nyomorgó nyugdíjasok.

A tisztviselő pálya rögzös volt mindig. Békében, normális viszonyok között is küzdésteljes robot volt, szürkés és munkában görnyedő. Az egyetlen ami szép volt benne, ami jóleső és megnyugtató volt, az áldott pihenés ideje, a boldog nyugalom, a békés, gondtalan öregség.

— Nyugdíjas állásom van — mondta megnyugvással, bizakodón a hivatalnok ember, aki szűkös jövedelméből félretenni semmit sem tudott. De minek is? Ott a nyugdíj, ha elöregszik, ha pihen meg. Azért küzd, robotol és beoszt minden fillért, hogy majd ha kiesik a toll reszketőre vált kezéből, negyven esztendő munkájának gyümölcsként megélhetése biztosítva legyen.

A háború megforgatta ezt a világot sokszor maga körül, ledönthetetlenek hitt pilléreket összezuzott s akit leg-

először a romok alá temetett, azok a tisztviselők voltak.

Ök fizették meg a háborút.

A nagy vagyonok, a széldületes keresetek mind az ök munkával szerzett filléreiből dagadtak meg. A tisztviselőket tönkre tette a háború, a nyugdíjasokat pedig a legkétségbeesettebb nyomorba döntötte.

Negyvenesztendős szolgálat után munkába álltak újra a nyugdíjasok, hogy legalább valahogy eltengessék az életüket. Díjnoki állásban találtak nyugalmazott katonatisztet, öreg tanítót, államtisztviselőt, nyugdíjas magánhivatalnokot, egy tanár özvegyét és ki győznék még elsorolni azokat, akik meglett korban, megszületett pihenés helyett kénytelenek a robotot újra felvenni.

Alkalmunk volt néhány nyugdíjossal szóba állni.

Az egyik magas állású államtisztviselő 8000 korona nyugdíjat kap, mégse tud

megélni belőle. De vannak, akiknek a fele se jut. Nem szégyenlik bevallani, hogy éheznek, koplálnak. Mit érezhetnek ezek az emberek azok iránt, amely miután kiszivta minden energiájukat, most veszni, pusztulni engedi őket.

A nyugdíjas özvegy asszonyok sorsa még kétségbeesettebb. Városi tisztviselő, középiskolai tanár özvegye, fehérhaju előregedett asszonyok szívfacsaró nyomorról beszélnek mind. Kétezerkét-száz korona nyugdíj, de van akinek nincs több hétszázánál. A lakásukat kiadják, a legszűkebb, legkisebb szobában húzza meg a család magát. Minden házi munkát egyedül végeznek, durva munkához nem szokott, fáradt kezükkel a mosóteknő mellett állnak.

Ez a munka bére. A hivatalnok urak sorsa, negyvenesztendős szolgálat jutalma. A holmijukat lassanként eladogatják, a ruha leszakadozik róluk. Ki vehet ma? Egy

öltözet ruha még egyszer anynyiba kerül mint egész nyugdíjuk.

Lesik, várják a háborús segélyt. Vajon megkapják-e? Istenem, ha mégis megkapnák a 300 koronát! Egy pár cipőt ugyan nem vehetnének érte, de krumplit félire. Krumplit, amin esztendők óta tengődnek. Ezért a krumpliórt görnyedtek negyven esztendőt az íróasztal felett.

A munka öreg veteránjai és özvegyeik koplálnak, nyomorognak, az éhínséggel küzdenek.

Tegyenek értük valamit!

A spanyol betegség.

Egyre dühöng még az egész országban a spanyoljárvány, s egyre több áldozatot kíván napról napra a betegség terjedése. Tehetetlenül áll még az orvostudomány a betegség kórokozójával szemben s fájdalom, eddigi kísérleteik, melyek bizonyára követelő s torporzókoló intenzitással folytak s folynak eredménytelenek voltak.

Telve az ország, világ minden térréuma figyelmeztető írásokkal,

Október.

Írta: Németh Bőske.

Ez már az ősz. Kődök este és reggel. A fákon zörögve fázva rezdülnek össze a hullani akaró levelek, aztán leválnak az ágról, mind többen és többen, a végén csak a csupaszon maradt fák panaszkodnak fel az égre.

És ez itt a hervadás. Istenem, mindennek vége ami a nyáron: élt, virult, bújta diadalban, dúsan és élettől telve: most? hervadás, hervadás.

Oh szörnyű még elgondolni is, hogy mi, emberek, akik itt fontosnak tartjuk magunkat, nélkülözhetetlenek az életünket, és komolyan vesszük kis dolgunkat, hogy mi is éppenséggel nem vagyunk fontosak; nélkülözni is könnyen tud bennünket az Élet; csak ki-lék magából, és hullunk le a nagy ismeretlenbe, és hol vannak? — hol vannak? mivé zsugorodtak össze a mi, — ugynevezett nagy és komoly dolgaink? Mi lett mindennél, amikor lehullottunk elhervadván az élet fájáról?

Emberek, — szegény, kedves, naiv, könnyenbíró embertársaim; akik itt vándoroltok vélem együtt, ezekben a bizonytalan napokban, telve gonddal, bánattal vagy gondtalansággal és örömmel, — oh

mondjátok: hát érdemes?

Nem érzitek vajjon mindezt, ezekben a hervadással teljes napokban — s ezekben a ködös, bánatos és végtelen estékben?

Hogy mi is tud úgy belefájdulni az ember lelkébe, amikor verőfényes októberi délutánokon: egy-egy finom, hosszú, ezüstös ökörnnyál, megvillog a szemünk előtt, a napfényben hirtelen? Vagy amikor megállunk a kertben, vagy valahol kinn az utakon, nagy puha csendben, — és a föld valami különös, hervadó illatot lehel fel hozzánk? olyat, mint mikor a napszi szobában elhervadt a menyasszonyi csokor, vagy mikor a temető keresztjein elbarnulnak a fehér krizantémum virágai, s ez olyan nagyon, olyan fájódon nehéz...

Mikor az őszi szél, megpirult vadszőlőleveleket lenget, s mikor az uccán megrakott fás szekerek dörögnek végig, utánuk felhajtott galléru fázós emberekkel; mindez olyan szomorú. S ha rá gondoltok, hogy ezek a vadszőlőlevelek a nyáron üde, diadalos zöldék voltak; hogy ezek az emberek a nyáron munkától verejtékeztek, vagy forrón, pihegve szerettek, s most ősz van, elhervadt a levél, fázik, didereg az ember, — mondjátok mindez nem kegyetlenség az élettel? Hogy: miért is kell mindennek hervadni? miért is kell:

kihűlni, fázni, dideregni, minden melegség nélkül?

De ki is tudna minderre megfelelni? De kit is lehetne felelőségre venni ezért a sok-sok szomorúsáért? Ezért a sok sok nehéz óráért ami itt az életben agyonhajsolja az embert. S hogy rohan, zakatol az a szegény ideges szív itt bennünk, mikor a bánat végigver rajtunk tizes korhácsával...

Emberek, — szegények, drágák, szenvedők, hogy tudlak sajnálni benneteket! Hogy sajnáljuk önmagunkat, valamennyiönket, akik itt élünk!

S miért? miért? oh mondjátok: miért gyötörjök, kinoozok itt egymást? hiszen ha mindnyájan tiszta, testvéri szeretetben élünk együtt, akkor is elég volna elviselni azt a gondolatot, hogy: elmegyünk hamar, sokszor váratlanul gyorsan. Hogy féltett, kedves mosolygós fejek, amelyekre szeretettel borulunk, amelyeket gyengéd kézzel végigsimogatunk, nemsokára behunyul szemekkel s a halál sápadt, fagyasztó színével fekszenek a ravatalon, bezárt ajkukon az örökös kérdés, ezért volt? ezért?

Mindez ilyenkor ősszel, október végén nehezedik az agyunkra, belésúlyosodik a szívünkbe — és ez, rág bennünket végtelenül...

Hogyan el tudjuk nézni fel-felriadó

bánattal az egész őszi tájat, a szürke mindent lefogó eget, a ködök nedvességétől felmárt földet; e között a két óriási terület között élünk, milliókban és a vonatkozásnak ezer meg ezer szála fűz, kapcsol bennünket emberekhez és tárgyakkhoz, akik vagy amik az életünkhöz tartoznak, s az érzéseinket befolyásolják, egész mibenvalóságunkat adják...

Tudunk általuk: kedvesek, jók, megértők, elégedettek, vagy: fádak, rosszak, vádolók, elégedetlenek, stb. lenni. Tudjuk őket szeretni vagy gyűlölni, tudunk rájuk megnyugodott derűs örömmel, vagy fanyar, rideg idegenkedéssel nézni. Tudunk értük fáradni, vágyani, lihegni, vagy tudunk fásultan, ködönnyösen elfordulni tőlük. És ennek a százféle érzésnek gőcpointjába itt állunk mi: magunk és felénk is éppen ilyen érzések sugároznak más emberekből.

De végeredményben mégiscsak rövid átutazás az egész, olyan mint mikor népes állomáson nyüzsgönek, szaladnak, fáradtan cipelődnék az emberek, veszekednek, kiabálnak, bucsuznak, egy füttty, elindul a vonat, s aztán mind eltűnnek, az állomás ott marad; és megint új utasok jönnek. Ez így megy az idők végezetéig...

